

Riktlinjer för installation av sprinkler

Hitta i dokumentet

[Bakgrund](#)
[Målbild](#)
[Inriktning](#)
[Avsteg](#)

[Utformning av sprinklersystem](#)
[Uppdaterat från föregående version](#)

Bakgrund

Sedan BBR 19 trädde i full kraft 2013-01-01 föreligger krav på installation av automatiskt släcksystem (sprinkler) i lokaler med vårdverksamhet i verksamhetsklass 5C och 5D¹.

Vidare ställs det krav på att dimensionera alla byggnader av byggnadsklass Br0² analytiskt. Detta innefattar bland annat större byggnader med verksamhetsklass 5C³ och alla byggnader med verksamhetsklass 5D. Den analytiska dimensioneringen resulterar generellt i att sprinkler blir ett följdkrav för hela/större delar av byggnaden för att uppnå kravnivån i BBR.

Skriften ”Den robusta sjukhusbyggnaden” utgavs av MSB i uppdaterad version år 2021. I den anges att: *”Regionerna bör också arbeta för att över tid installera heltäckande sprinkler i befintliga sjukhusbyggnader som fortsatt ska användas för verksamhet som innebär att utrymmena delas in i verksamhetsklass 5C. Likaså bör byggnader som innehåller utrymmen med verksamhet eller utrustning som är kritisk för sjukhusets kontinuitet förses med heltäckande sprinkler.”*

Region Halland har beslutat att följa PTS nationella riktlinjer för byggnadstekniskt brandskydd. I dessa anges följande rörande sprinkler: *”I byggnader som inrymmer verksamhet i V_k 5C och V_k 5D eller för regionen kritisk verksamhet ska automatiskt släcksystem, generellt i form av vattensprinkler, installeras i hela byggnaden. Vid ombyggnation innebär detta att installation ska ske i ändrade delar oavsett verksamhetsklass. Om det inom ramen för ombyggnationen ges tillträde till större delar än de som direkt berörs av ombyggnationen ska även dessa ytor sprinklas. Syftet med detta är att i ett längre perspektiv installera sprinkler i alla delar av dessa byggnader.”*

Målbild

Med bakgrund till Boverkets krav, rekommendationen i skriften ”Den robusta sjukhusbyggnaden”, kraven i PTS riktlinje för byggnadstekniskt brandskydd och med hänsyn till den ökade flexibilitet samt patient- och egendomsskydd sprinkler medför, vill Regionfastigheter

---

¹ Verksamhetsklass 5C är verksamhet där det finns personer som har begränsade eller inga möjligheter att sätta sig själva i säkerhet, till exempel vårdavdelningar med inläggande patienter. Verksamhetsklass 5D omfattar personer som är inlåsta, till exempel låsta psykiatriska avdelningar.

² Byggnader med mycket stort skyddsbehov klassas som byggnadsklass Br0.

³ Byggnader med fler än två våningar

ha ett proaktivt arbetssätt för en smidig och kostnadseffektiv installation.

Ambitionen är att i ett längre perspektiv installera sprinkler genomgående i alla delar av byggnader som i någon del inrymmer verksamhetsklasserna 5C eller 5D eller för regionen kritisk verksamhet.

Inriktning

Regionfastigheters inriktning är därför att:

1. Installera infrastruktur och vattenförsörjning i form av ringledning, bassäng, pumpcentral samt byggnadsinterna sprinklercentraler och stigare i befintliga aktuella byggnader (innehållande verksamheter av klasserna Vk 5C eller 5D).
2. Inom ramen för infrastrukturprojekten ovan även för befintliga byggnader projektera försörjning ut på våningsplan fram till avdelningar, så att ombyggnadsprojekten enbart behöver fokusera på att projektera sprinklerinstallationen inom avdelningen och inte försörjning till övriga delar av byggnaden.
3. Installera sprinkler i lokaler som innehåller verksamhet där konsekvenserna av en brand kan bli oacceptabelt stora, utifrån ett personsäkerhetsskydd och avbrottsperspektiv. Detta gäller generellt våra mest kritiska verksamheter såsom operation, IVA, neonatal, labb, röntgen, förlossning med flera. I detta ingår även samtliga verksamheter i Vk5C som saknar tillgång till två horisontella vägar ut.
4. Starta ett projekt för att sprinkla alla gemensamma kommunikationsutrymmen (till exempel trapphus, kulvertar, hisshallar, slussar, och dylikt) i aktuella byggnader.

Utöver ovan åtgärder ska nedan punkter följas och genomföras löpande:

5. Vid nybyggnation av byggnader som inrymmer Vk 5C & 5D ska sprinkler installeras genomgående.
6. Vid ombyggnation och vid planerade fastighetsåtgärder ska sprinkler installeras i samtliga lokaler i byggnader som i någon del inrymmer Vk 5C och 5D när det finns möjlighet. Utgångspunkten ska alltid vara att anpassa lokalerna när det innebär minst påverkan på verksamheten.
7. Installera sprinkler i byggnader/lokaler som innehåller kritisk verksamhet i syfte att minimera avbrottstider i vården och begränsa egendomsskador efter brand. Verksamheter som kan innefattas är till exempel prioriterade vårdcentraler, garage för ambulanser, vissa försörjningsbyggnader med flera.
8. Inom ramen för planerat underhåll ska installation av sprinkler ske där så är möjligt, för att förstärka befintligt brandskydd, vilket då planeras i dialog med nyttjare,

regionfastigheters brandingenjör, fastighetsförvaltare, tekniska förvaltare och säkerhetssamordnare. Detta utförs i första hand i samband med andra fastighetsåtgärder för att minimera störningar i verksamheten.

Enskilda ombyggnadsprojekt bör endast i undantagsfall bygga delar av försörjningssystemen, och i de fallen måste systemet dimensioneras för att kunna försörja övriga delar av den aktuella byggnaden. För nya byggnader samt ombyggnadsprojekt som omfattar stora delar av byggnaden ska den byggnadsinterna installationen ingå.

Med utgångspunkt från att det i många fall är svårt/omöjligt att evakuera hela avdelningar, och i linje med Region Hallands riktlinjer för installation av sprinkler, bör/måste installation av sprinkler ske även i samband med ombyggnation/ändring av enstaka rum i byggnader, oavsett om åtgärden i sig ställer krav på uppfyllnad av gällande regelverk eller inte. Utgångspunkten ska alltid vara att anpassa lokalerna när det innebär minst påverkan på verksamheten. Utifrån att sprinkler kan behöva installeras i delar av brandceller behöver det inte upprättas brandcellsgränser mellan sprinklade och osprinklade delar.

Vid ombyggnader i sjukhus som innebär att sprinkler installeras ska bedömning av omfattning göras utifrån en helhetssyn på sjukhuset. Kan större delar än den del som omfattas av ombyggnaden sprinklas bör detta övervägas.

Avsteg

Avsteg från Region Hallands ambition kan göras, förutsatt att det inte strider mot gällande BBR samt den analytiska dimensioneringen som ska göras för alla verksamhetsklasser i Br0-byggnader, men måste då särskilt redovisas, motiveras för och godkännas av Regionfastigheter brandingenjör. I samband med avsteg skall en planering göras för att säkerställa en framtida installation av sprinkler enligt Region Hallands ambition.

Utformning av sprinklersystem

Automatiska släcksystem ska utföras enligt *PTS Nationella riktlinje för brandsläckningsystem* (återfinns i PTS portal).

Uppdaterat från föregående version

Ny riktlinje